

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. III. De Subjecto Extremæ Unctionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

debere ministrum Extremæ Unctionis adhibere respondentem, & præmittere preces Ritualis: si tamen urgeat necessitas, potest utrumque omittere: At sine vestibus ab Ecclesia præscriptis ex Bonac. ministrare in necessitate non debet, ut dicitur de Eucharistia. Observat etiam Barbosa, quod Parochus non debeat absque lumine Sacrum Oleum deferre; nec possit domi illud tenere, ut noctu vocatus citius accurrat: si tamen utrumque hoc fieret sine periculo irreverentiæ, aut scandali, non esset mortale.

VI. Tempore autem Interdicti ministrari non potest, cum non sit Sacramentum necessarium; si tamen ægrotus aliud Sacramentum suscipere non potest, tunc posset hoc Sacramentum illi conferri, ex Palud. apud Trull.

ARTICULUS III.

De Subjecto Extremæ Unctionis.

- I. *Invalide confertur non ægroti, ac de vita periclitanti, quamvis sit baptizatus, & usum rationis habuerit.*
- II. *Qui de vita periclitatur, sed non ratione ægritudinis, incapax est hujus Sacramenti.*
- III. *Probabile est, Beatissimam Virginem hoc Sacramentum suscepisse.*
- IV. *Num citra mortale negligi illud possit?*
- V. *In eadem ægritudine tunc poterit iterari, quando novum vita periculum supervenerit post congruum tempus.*

I. **Q**uæritur primo, Quinam sit capax hujus Sacramenti? Respondeo, esse capaces solum baptizatos in extremo vitæ laborantes, qui usum rationis saltem habuerint. Ita Florent. Hinc sequitur primo, pueris,

& perpetuo amentibus invalide conferri, ut communiter docent contra Majorem; quia falsa redditur in iis forma, Quicquid deliquisti, non potuit enim delinquere, qui nunquam habuit usum rationis. Potest tamen sub conditione conferri pueris, si dubitetur, an lumen rationis iis irradiarit, ex Lugo apud Dian. part. 3. tract. 7. resol. 169., & part. 5. tract. 3. resol. 85.; sicut quando dubitatur, an aliquis sit mortuus.

Sequitur secundo, Amentibus, & phreneticis, qui aliquando habuerunt usum rationis, dari debere, nisi ante phrenesim fuissent in peccato notorio, & nullum signum Pœnitentiæ dedissent. Ratio est, quia quilibet fidelis præsumitur habuisse intentionem suscipiendi Sacramentum in articulo mortis; & hujusmodi intentio habitualis non retractata satis est ad valide suscipiendum hoc Sacramentum. Quamvis autem debeat esse in gratia, qui illud suscepturus est, quippe quod est Sacramentum vivorum: at si præferit solum attritionem inculpabiliter, adhuc gratiam probabiliter recipiet; quia omnia Sacramenta non ponentibus obicem gratiam causant, nec dicitur ponere obicem, qui cum attritione peccati commissi accedit, ut patet in Sacramento Baptismi, & Pœnitentiæ: Quamvis peccet, qui ad Sacramentum vivorum culpabiliter non se disponit per contritionem, aut per attritionem cum confessione; Ad Eucharistiam vero nullatenus sufficit per solum contritionem se disponere, sed debet etiam præmitti mortalium confessio; nisi tamen physica, aut moralis impotentia obset, & urgeat necessitas communicandi.

II. Sequitur tertio, Sacramentum hoc esse conferendum periclitantibus de vita solum ratione infirmitatis, ut patet ex verbis Divi Jacobi dicentis, *Infirmatur quis in vobis? Quare inca-*
pa-

paces illius sunt navigantes, aut beligerantes cum periculo vitæ, necnon qui suspendendi sunt, & mulieres in partu existentes, quamvis vi doloris sint in periculo vitæ: Contra vero potest conferri senibus morti propinquis, cum senectus ipsa sit morbus, necnon periclitantibus de vita ob pestem, ob rabidum morsum, ob tactum viperæ, ob vulnus: Non est autem expectandum, ut infirmus sit in extremo vitæ, sed administrandum est, si fieri potest, quando infirmus adhuc usu rationis gaudet, ut se magis ad fructum recipiendum disponat; cum Sacramenta magis disposito uberiores fructus caufent, instar canfarum naturalium, ut alias diximus. Probabilius autem est, quod sit invalidum, si conferatur agro, qui revera non sit in periculo vitæ, quamvis putetur esse in tali discrimine: At Con. quaest. 19. dub. 7. probabiliter putat, valide conferri, si bona fide credatur infirmus esse in vitæ periculo, quamvis revera non sit; præsertim quia Florentinum dicit debere dari iis, de quorum morte timetur; unde satis est, quod appareat periculum mortis; non solum ut licite, sed etiam ut valide conferatur; aliter deberet dari jamjam agenti animam, ne exponatur Sacramentum periculo frustrationis.

III. Sequitur quarto ex Suar., Con. contra Sanc., & Nugn. apud Dian. part. 3. tract. 4. resol. 181., non esse necesse, quod suscipiens hoc Sacramentum aliquando peccaverit, sed satis esse, quod usum rationis habuerit. Ratio est, quia D. Jacobus dicit, *si in peccatis fuerit, remittentur ei*: unde non requiritur, quod peccaverit. Et quamvis in forma dicatur, *Ignoscat tibi Deus quicquid deliquisti*, sensus videtur esse, *Ignoscat, si quid deliquisti*. Finis enim hujus Sacramenti est gratia prædiativa, & corroborativa in extrema lucta; unde licet non

inveniat vulnera, quæ sanet, adhuc habet finem suum, cum inveniat hostes aggredientes. Hinc Suar. existimat valde probabile esse, quod Beatissima Virgo hoc Sacramentum suscepit: Ad eum modum, quo communius docent illam suscepisse Sacramentum Baptismi, non quidem ut ab originali culpa emundaretur, sed ut caractere baptismali insigniretur. Alii tamen negant, quia Beata Virgo non solum erat immunis a culpa, sed etiam a laboribus morbi, & a tentationibus hostium.

IV. Quæritur secundo; An teneatur sub mortali ægrotus suscipere hoc Sacramentum?

Respondeo cum communi contra Sot. apud Dian. part. 3. tract. 4. resol. 170., & part. 5. tract. 3. resol. 97., non esse mortale illud negligere, secluso scandalo, & contemptu; cum nullum de eo suscipiendo sit præceptum. Notat tamen Tröll., vix inter Christianos vitari posse scandalum, si quis adeo utile Sacramentum nolit in tali statu suscipere. Immo nonnulli contra Tanner. apud eundem Dian. putant, quod præsumatur contemnere illud, qui in extremis positus nolit suscipere, quando commode potest habere: Quare certum saltem erit, non excusari a veniali qui illud negligeret, quia videretur habere magnam rerum spiritualium prodigalitem.

V. Quæritur tertio; An possit Extrema Unctio reiterari?

Respondeo cum communi apud Dian. part. 5. tract. 3. resol. 96., in eadem infirmitate non posse iterari, durante eodem periculo mortis, quia semel suscepta est medicina sufficiens ad effectum, quo infirmus eget; & quia ita fert usus Ecclesiæ. Unde Trident. sess. 14. cap. 3. habet: *Si infirmi post susceptam hanc unctionem convalescerint, iterum hujus Sacramen-*

si subsidio juvari poterant, cum in aliud simile vita discrimen inciderint. Si tamen infirmitas sit longa, & infirmus post unctionem liberatus sit a periculo mortis, & deinde antequam plene convalescat, iterum incidat in novum periculum, poterit juxta communiorem sententiam iterum ungi, elapso aliquo tempore, arbitrio prudentis viri, verbi gratia, ex Trull. post mensē a prima unctione. Ratio est, quia Sacramentum hoc cum non imprimat characterem, est de se iterabile; & causa, cur conferatur, non est morbus, sed periculum mortis: ergo si durante eadem infirmitate, iterum veniat periculum mortis, poterit Sacramentum iterari: Et Gobat advertit, Parochum in hoc non debere esse adeo scrupulosum.

ARTICULUS IV.

De Effectibus Extremæ Unctionis.

- I. Tridentinum hujus Sacramenti effectus recenset.
- II. Quinam sit effectus primarius? Num gratia corroborativa? Num peccatorum remissio? Num utrumque?
- III. Quid veniat nomine reliquiarum peccatorum, qua hoc Sacramento absterguntur?
- IV. Quandonam Extrema Unctio causat effectus suos?

I. **Q**uæritur primo; Quinam sint effectus hujus Sacramenti? Respondeo, illos significari a Trident. sess. 14. cap. 2. his verbis: *Hujus Sacramenti res est gratia Spiritus Sancti, cujus unctio delicta, si qua sunt adhuc expianda, ac peccati reliquias abstergit, & agroti animam allevat, & confirmat, magnam in eo divina misericordie fiduciam excitando, qua infirmus sublevatus, & morbi in-*

commoda, & labores levius fert, & tentationibus demonis calcaneo insidians facilius resistit, & sanitatem corporis interdum, ubi saluti anime expedierit, consequetur. Quare effectus hujus Sacramenti est gratia habitualis habens secum adjuncta auxilia ad expellendam proclivitatem ad malum, ad delenda venialia, & reatum pœnæ, ex Suar. & ad conferendam corporis sanitatem, quatenus expedierit. Triplex igitur potest assignari fructus hujus Sacramenti, ex Bonac., & Suar. Primus est gratia non solum sanctificans, sed etiam delens venialia, & habens annexa auxilia adversus tentationes, & demonis incursum, qui sciens quoniam modicum tempus habet, magno tunc impetu irruit. Secundus est abstergere reliquias peccatorum, idest proclivitates ad malum, & reatum pœnæ. Tertius est sublevare infirmum a corporali ægitudine, & sanitatem conferre, si expediat ad salutem animæ.

II. Disputant hic Scholastici; Quinam sit primarius effectus hujus Sacramenti? Suar. contendit, esse gratiam corroborativam contra tentationes diaboli, & difficultates morbi. Alii contendunt, esse remissionem culpæ; cum in forma dicatur: *Indulgeat tibi Deus quicquid deliquisti*: Alii probabilius docent, utrumque hoc indivisibiliter sumptum primario esse intentum; est quippe Sacramentum illud (quod ex Trident. nuncupatur Sacramentum exeuntium) præsidium firmissimum finis vitæ: præsidium autem firmissimum non habetur, nisi agrotus contra omnes hostes, a quibus potest timere, valide muniatur; Et quia timere potest non solum a tentationibus, sed etiam a peccatis nondum expiatis, quæ indignitate sua pugnant contra infirmum, reddendo illum indignum beneficii Dei, ideo utrumque debet